

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut sociologických studií
Hodnocení diplomové práce – posudek oponentky

Název práce: Služby péče o předškolní děti v České republice jako nástroj úspěšného sladování práce a rodiny (73 strany textu + přílohy)

Autorka: Andrea Lásková

Konzultant: PhDr. Gabriela Munková, CSc.

Aktuálnost tématu

Téma diplomové práce je aktuální a je mu v poslední době věnována pozornost jak odborné, tak laické veřejnosti. O to problematičtější je najít určitý inovativní přístup ke zkoumané problematice. Autorka se proto pokusila zaměřit svou pozornost na jeden z aspektů, který sladění rodinného a pracovního života ovlivňuje, totiž možnost využití předškolních zařízení pro zajištění péče o malé děti.

Cíle práce a jejich naplnění

Hlavním cílem práce je podle autorky „*prostřednictvím analýzy současného systému služeb péče o předškolní děti v ČR zhodnotit fungování tohoto systému jako nástroje úspěšného sladování pracovního a rodinného života.*“ Dále pak postihnout klady a zápory současného systému a poskytnout určitá doporučení do budoucna. Studentka zformulovala výzkumné otázky na jejichž základě se pokusila stanovených cílů práce dosáhnout. Takto stanovené cíle práce byly splněny dostatečně.

Metodologie

Metody použité v práci jsou uvedeny a stručně popsány. Metody zvoleným cílům práce odpovídají a jsou také skutečně použity (pokud za metodu stromu problémů budeme považovat tři schémata použitá v textu).

Obsah práce

Text je členěn do sedmi částí včetně úvodu a závěru, Po úvodu představuje autorka již zmíněnou metodologii.

Třetí kapitola nazvaná teoretická východiska se zabývá vztahem typologie sociálního státu a rodinných politik a dále koncepty rovných příležitostí a harmonizace práce a rodiny. Tato část poskytuje poměrně stručný přehled o zvolených tématech, takže závěrečné shrnutí této kapitoly (str. 22) nepůsobí dostatečně přesvědčivě. Koncepty navíc nejsou podle mého názoru v další práci využity.

Čtvrtá část je věnována Vymezení a strukturaci problému. Čtenář je postupně seznámen s publikovanými studii a realizovanými výzkumy zvolené oblasti. Zařazení takové části textu považuji za přínosné, i když postrádám výzkumy zahraniční, které by doložily i rozdílné přístupy v jednotlivých typech sociálních států (rodinné politiky) a ospravedlnily uvedení jednoho z teoretických konceptů práce. Odkazu na práci Dudové (str. 29) chybí podle mého názoru kontext.

Kapitola je dále věnována aktérům, kteří ve zvolené oblasti působí. (Drobná poznámka: na str. 41 se hovoří o prarodičích pečujících o pravnoučata, ale budou to podle kontextu vnoučata). Opět se však v této části práce jedná spíše o přehled než o analýzu.

V kapitole Analýza a hodnocení současného systému zvolila autorka čtyři kritéria (kapacitní a teritoriální dostupnost, vstřícnost k rodičům, finanční nákladnost a důvěru rodičů ve kvalitu

služeb), pomocí kterých hodnotí „uživatelskou vřídnost“ současného systému služeb poskytovaných rodičům předškolních dětí. Věnuje se každé skupině poskytovaných služeb v každém kritériu, což přináší řadu zajímavých poznatků. V závěru kapitoly se autorka pokouší zhodnotit současný systém a identifikovat jeho nedostatky.

Šestá kapitola je věnována příčinám těchto nedostatků a doporučením vedoucím k jejich možné eliminaci. Doporučení směřují k „vypracování nové koncepce rodinné politiky“ státem (str. 73 a násl.), k čemuž práce podle mého názoru nepřinesla dostatek argumentů.

Formální úprava práce

K formální úpravě práce nemám zásadní výhrady. Členění práce je logické, poznámkový aparát odpovídá formátu diplomové práce, seznam literatury je uveden. Závažnějším pochybením je pouze chybějící stránka u přímé citace v práci (str. 36 - Zeman, 2008, Aperió, 2006)

Stylistické a gramatické prohřešky jsou „v normě“. Práce je doplněna grafy tabulkami a přílohami.

Celkové hodnocení práce:

Na diplomové práci lze ocenit zájem autorky o zkoumanou problematiku, kritický přístup k současné situaci a shromáždění celé řady zajímavých poznatků a podnětů. Za nedostatek považuji naopak malou reflexi teoretických konceptů v práci a nevyužití zahraničních zkušeností (ty jsou zmiňovány až v konci práce (str. 70), bez hlubšího rozpracování..

Před uvedené připomínky doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou „dobře“.

Otázka k obhajobě:

Jakou změnu současného stavu v oblasti předškolních zařízení byste doporučila obcím a dalším zřizovatelům této služby? Případně jakým způsobem byste je ke změnám motivovala?

V Praze, 23.ledna 2009

Bohumila Čabanová
oponentka